

UTLYSNING

Effekter av endrede rammebetingelser for fiskeflåten under 21 m

FHF lyser ut inntil 3 millioner NOK for å utrede eventuell innføring av lasteromsbegrensninger eller andre størrelsesparametre som alternativ til lengdebegrensning for flåten under 21 meter. Det legges vekt på fartøyutforming mht klimaavtrykk, kvalitet og HMS.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer og bedrifter i sjømatnæringen. Tilsagnsmottaker må være et FoU-miljø, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no

Søknader merkes med **saksnummer 24/00088**

Tidsplan

04.09.2024: Åpen utlysning offentliggjøres

16.10.2024: Frist for innlevering av søknad (innen kl. 14:00)

Oktober 2024: Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering.

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli lagt ut på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 18.09.2024 (innen kl. 12:00). Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

Kystflåten (0-21 meter) er en spesielt viktig flåtegruppe for å holde ved like lokal bosetting i fiskeriavhengige distrikter, spesielt i Nord-Norge. I torskefiskeriene (torsk, hyse og sei mv nord for 62°N) er det ca. 1900 fartøyer som har kvoterett i lukket gruppe mens det er vel 2000 fartøyer <11 meter som deltar i åpen gruppe. Den sterke betydningen av kystflåten har særlig referanse til et kystnært fiske for å sikre lokalt eierskap og verdikjeder. Fartøyene i kystgruppene driver ulike kombinasjoner av fiskeri og er også viktige for rekruttering av yngre fiskere.

Siden innføring av fartøykvotesystemet for kystflåten i 1990-92 har det skjedd store endringer i kvotesystemet. Flåten er bla. delt inn i ulike lengdegrupper (jfr. Finnmarksmodellen), og fra 2004 er det innført ulike strukturordninger for fartøy over 11 meter. Siden 2019 har det imidlertid skjedd en innstramning i regelverket når det gjelder vilkår for utforming av kystfartøyer, og herunder relasjonen mellom fartøyenes faktiske tillatte lengde og kvotegrunnlagets opprinnelige tilhørighet. På denne bakgrunnen er det et viktig særtrekk at kystfartøyene (0-20.9 meter) er regulert etter strenge lengdegrensener mens alle andre fiskefartøy over 21 meter er regulert etter lasteromsvolum.

Norge har forpliktet seg til å redusere klimagassutslippet med 55% innen 2030. Økning i CO₂-avgiften og omsetningskravet for biodrivstoff vil øke kostnadene til drivstoff. En sentral utfordring for fiskeflåten er derfor å ta i bruk nye- og miljøvennlige teknologier og sikre en utforming av fiskefartøy som reduserer flåtens klimagassutslipp. Fra ulike hold er det imidlertid fremført at nye

og miljøvennlige teknologier er spesielt plasskrevende som reduserer fartøyenes fangst- og lastekapasitet. Det fremføres også at strenge lengdegrensener bidrar til utforming av kystfartøyer som har et ekstremt lengde-/bredde- forhold og dypgang, og som øver press på lengdegrensene, jfr. s.k. "paragrafbåter". Slike vilkår kan bidra til en teknisk utforming av fartøy som ikke samsvarer med hydrodynamiske prinsipper for energieffektive fartøy, optimale sjøegenskaper og best mulig sikkerhet. Et viktig spørsmål er dermed om lengdegrensener kan stå i motsetning til utformingen av framtidens kystfiskefartøy når det gjelder vilkår for grønn omstilling.

I Meld. St. nr. 7, 2023-2024 og i Næringskomiteens Innst. 264S (2023-2024), tas det derfor til orde for å utrede om lasteromsvolum kan erstatte regulering etter lengdegrensener i kystgruppene (0-20.9 meter). Dette med mål om å legge bedre til rette for grønn omstilling og energieffektivitet, økt sikkerhet og arbeidsforhold om bord, samt bidra til råstoff av høy kvalitet til landindustrien. Erstatning av lengdegrensener med regulering etter lasteromsvolum (eller andre størrelsesparametre), kan imidlertid ha effekt på flåtestrukturen i kystflåten. Det vil derfor være viktig å utrede om lasteromsvolum (eller andre størrelsesparametre) totalt sett er en god reguleringsparameter samt identifisere alternative størrelser for lasteromsvolum som kan erstatte lengdegrensene og sikre vedlikehold av en variert kystflåte. Slike vurderinger gjelder også i forhold til fangstmønster og endringer i etablerte verdikjeder mellom fangst- og foredlingsleddet.

Målsetting

Utrede konsekvenser dersom lasteromsvolum (eller andre størrelsesparameter, eller en kombinasjoner av dem) erstatter regulering etter lengdegrensener i kystgruppene (0-20.9 meter).

Delmål:

- Undersøke fordeler og ulemper med regulering av kystflåten <21 meter etter faste lengdegrensener, jfr. dagens praksis.
- Undersøke om lasteromsvolum (eller andre størrelsesparameter eller en kombinasjon av dem) som reguleringsparameter legger bedre til rette for grønn omstilling og en framtidsrettet kystflåte.
- Identifisere alternative parametre som kan erstatte dagens lengdegrensener (<11 m, <15 m og <21 m) og sikre en variert flåtestruktur i kystflåten.
- Vurdere hvilke effekter endrede størrelsesparametre kan ha på utforming av kystfartøy, energibruk og kvalitet på fangst til landbasert foredling.
- Utrede hvilke konsekvenser en erstatning av lengdegrensener med regulering etter foreslåtte størrelsesparameter kan ha på flåtestrukturen i kystflåten.
- Utrede om regulering etter nye størrelsesparametere kan påvirke adferd (fangstmengde og landingsmønster) for flåten under 21 meter.
- Vurdere hvordan man kan opprettholde balansen mellom ulike bærekraftsmål for flåten under 21 meter.

Avgrensninger og særskilte føringer

- Prosjektet skal ha en tydelig forankring i eksisterende kunnskap, og utføres i et nært og industrielt rettet samarbeid med fiskerinæringen, relevante næringsorganisasjoner og forvaltningsmyndigheter.
- Det tas sikte på å iverksette ett prosjekt fra utlysningen.
- Prosjektet kan være inntil 1 år fra oppstart, med mindre spesielle faglige grunner tilsier en lengre prosjektperiode, som må begrunnes.
- Prosjektbeskrivelsen skal også nyttiggjøre synergier opp mot relevante og pågående aktiviteter/prosjekt.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som det er mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Beskrivelse av gjennomføringsplanen skal være tilstrekkelig detaljert, med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk.

Det skal i prosjektbeskrivelsen vises til vurdering og håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal lede referansegruppe-møtene, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signert intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt. 6 i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Vitenskapelige artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager/FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*. Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseformer for å bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende kriterier (med vektning i parentes):

1. Prosjektforslaget relevans til utlysningen og målet med arbeidet (1,0)
2. Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk (0,8)
3. Næringsnytte og hvordan resultatene kan utnyttes (0,8)
4. I hvilken grad vil prosjektet bidra til økt bærekraft (0,6)
5. Gjennomføringsevne: Prosjektorganisering, plan for håndtering av risiko, kvalitetssikring og faglige forutsetninger (0,7)
6. Tilknnytning til andre relevante aktiviteter/prosjekter (0,3)
7. Budsjett og økonomisk ramme for arbeidet (0,5)
8. Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte (0,5)
9. Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet (0,3)

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettert inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra ekstern kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)